

Сидоряк В.М.

викладач;

Співак О.В.

викладач,

Харківська гуманітарно-педагогічна академія

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «АНСАМБЛЕВЕ ВИКОНАВСТВО» ЯК СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

Термін «ансамбль» походить від французького слова *ensemble*, і у перекладі означає – *разом*. Даний термін використовується у різних видах мистецтва – архітектурний ансамбль, хореографічний ансамбль тощо, і завжди передбачає певну злагодженість та «монолітність». Музичний ансамбль, що не є виключенням, – це спільне виконання музичного твору кількома учасниками, а навчальна дисципліна «Ансамблеве виконавство» – це педагогічно адаптована система практичних та самостійних занять, прийомів, методів викладання, що спрямована на формування професійно-педагогічної компетентності майбутнього вчителя «Музичного мистецтва».

Колективна гра на музичних інструментах – ефективний засіб виховання і навчання студентів музичній творчості. Гра в ансамблі дисциплінує, розвиває почуття відповідальності, активізує музичні здібності. До основних завдань зазначеної навчальної дисципліни, в цілому, можна віднести:

- формування навичок виконавського саморегулювання;
- виховання в процесі навчання грі на музичному інструменті творчого ставлення до методики роботи з учнями;
- розвиток музично-виконавського мислення, пов'язаного з усвідомленням засобів музичної виразності та методів їх виконавського втілення у творчій діяльності;
- опанування найбільш типових рис музики різних стилів, епох, національних шкіл та художніх напрямків;
- підготовка до виконання музично-просвітницьких функцій вчителя, проведення тематичних лекцій-концертів, організації дитячих музичних вистав, використання дитячих музичних інструментів у роботі в класі та позакласній роботі;
- розширення музичного кругозору студента, розвиток якостей необхідних музиканту та майбутньому вчителю «Музичного мистецтва», таких як уміння слухати не тільки власне виконання, а й партнера, загальне звучання всієї музичної тканини п'єси;
- виховання вміння захопити своїм задумом товаришів по ансамблю (а пізніше учнів);
- підвищення почуття відповідальності за знання своєї партії, бо спільне виконавство вимагає вільного володіння текстом.

Особливістю ансамблевого музикування є виховання почуття відповідальності студентів за освоєння власної партії, досягнення виконавцями точності в темпі, ритмі, штрихах, динаміці, агогіці, специфіці

тембрового звучання, що сприяє створенню єдності та цілісності музично-художнього образу виконуваного твору.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Ансамблеве виконавство» студент набуває необхідних професійно-педагогічних навичок, знань та вмінь, а саме: знайомиться з основними спеціальними термінами, що використовуються у процесі роботи у класі; вивчають історію становлення та розвитку ансамблю як виконавської одиниці та навчальної дисципліни; знайомляться із основними стилями та напрямками розвитку ансамблевого музичного мистецтва; засвоюють знання щодо основних етапів розбору музичного твору.

До очікуваних результатів вивчення зазначеної дисципліни можна віднести: вміння студента самостійно обирати, опрацювати та виконавські інтерпретувати музичний матеріал; самостійно підбирати музичні твори різних епох і стилів з урахуванням виконавських навичок; вміння аналізувати та словесно інтерпретувати музичний твір; вміння майстерно володіти мистецтвом гри у ансамблі, підбирати на слух, перекладати, аранжувати для ансамблю, транспонувати та обробляти музичний матеріал; вміння вільно використовувати музичні твори на заняттях з «Музичного мистецтва»; вміння застосовувати теоретичні та практичні навички у професійно-педагогічній діяльності. До найважливіших ансамблевих навичок можна віднести «відчуття партнера», уміння чути соліста і допомагати йому у втіленні виконавських намірів, навички самоконтролю та самооцінки власних та колективних дій.

Список використаних джерел:

1. Клас ансамблю: Програма курсу / Харківська державна академія культури; Укладач Гладких А. В. – Х.: ХДАК, 2009. – 14 с.
2. Музыкальный словарь в рассказах / Михеева Л. – М.: 1986. – 176 с.
3. Федоришин Василь Ілліч. Формування виконавської майстерності студентів музично-педагогічних факультетів у процесі колективного музикування: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К.: 2005. – 202 с.

Степанов С.П.

*заступник начальника факультету охорони
та захисту державного кордону з навчальної та методичної роботи,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького*

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ УМІНЬ ІДЕНТИФІКАЦІЇ У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ

Україна має надзвичайно вигідне транспортно-географічне положення, яке обумовлене центральним розташуванням в Європі на перехресті найкоротших шляхів зі Східної Європи й Азії в Центральну і Західну Європу, а також зі Скандинавії і Балтійського регіону у Східне Середземномор'я і Чорноморський регіон. Це характеризує територію України як єднальну ланку між народами і цивілізаціями різних частин Старого Світу.